

Силабус курсу

Медіаправо та інформаційна безпека

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань галузі знань 06 «Журналістика»

Спеціальність 061 «Журналістика»

Освітня програма «Право»

Рік навчання: II, Семестр: II

Кількість кредитів: 4. Мова викладання: українська

Керівник курсу

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного права та судочинства **Оксана ШЕВЧУК**

Контактна інформація

yashchushchak@gmail.com

Опис дисципліни

Головною метою викладання курсу «Медіаправо та інформаційна безпека» є сформувати необхідні у подальшій роботі журналіста-практика основні знання у сфері інформаційного законодавства України та міжнародного інформаційного права, проаналізувати стан сучасного інформаційного законодавства, шляхи удосконалення правової бази діяльності засобів масової інформації. Увага студентів зосереджується на інформації як об'єкті правовідносин, балансі між свободами слова, свободи масової інформації й межами їх часткового обмеження в інтересах суспільства, особи, держави; правовому забезпеченні режиму доступу журналіста до джерел інформації; правових, економічних, організаційних засадах державної підтримки ЗМІ та соціального захисту журналіста; законодавчих нормах діяльності працівника у сфері медіа.

Завдання курсу: ознайомити студентів з основами теорії інформаційного права; дослідити практику регулювання правових проблем у журналістській діяльності; проаналізувати увесь комплекс законодавчих актів, що стосуються правового регулювання мас-медійної діяльності; забезпечити осмислене знання студентами основних видів інформаційної діяльності.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Теоретичні основи правової проблематики у ЗМІ.	Предмет, завдання, місце навчальної дисципліни «Медіаправо» під час підготовки журналістів; основний категоріальний апарат курсу.	Тести, опитування
2/2	Тема 2 Інформаційне право в Україні та міжнародні норми журналістської діяльності.	Основні поняття й терміни до теми Історичні передумови інформаційного права в Україні	Тести, опитування, есе

2/2	Тема 3 Гарантовані законодавством шляхи отримання інформації	Зміст та гарантії права на інформацію. Основні джерела інформації та шляхи її отримання.	Тести, опитування, практ.завдання
2/2	Тема 4 Доступ до публічної інформації	Право на доступ до інформації. Історія утвердження в правових системах світу Право на доступ до інформації в Україні	Тести, опитування
2/2	Тема 5. Поширення інформації про суд та суддів: практика Європейського суду з прав людини	Обмеження вираження поглядів журналістів щодо діяльності суду правовими документами Рішення «Санді Таймс» (The Sunday Times) проти Великобританії. 1979 рік	Тести, опитування, практ.завдання
2/2	Тема 6. Судова система в Україні. Робота журналіста з інформацією правового характеру.	Демократичні стандарти взаємодії судів та ЗМІ. Стандарти висвітлення судових процесів.	Тести, опитування, практ.завдання
2/2	Тема 7. Доступ до судових і рішень і матеріалів судового процесу	Одержання доступу до судових рішень і матеріалів судового процесу. Публічне проголошення судового рішення.	Тести, опитування
2/2	Тема 8 Робота прес-секретаря суду (прес-аташе). Прес-центр судової влади в Україні.	Специфіка роботи та основні обов'язки прес-секретаря суду (пресаташе). Законодавче регулювання роботи прес-центрів судової влади України.	Опитування, практ.завдання
2/2	Тема 9 Дифамаційні ризики ЗМІ	Доведення факту про дифамацію Законодавчі норми про дифамацію	Тести, опитування
2/2	Тема 10 Специфіка висвітлення прав дитини	Особливості висвітлення проблематики, пов'язаної із життям і здоров'ям дітей. Правила висвітлення питань дітей, які перебувають у конфлікті з кримінальним законодавством.	Тести, опитування, есе
4/4	Тема 11 Захист журналістських джерел	Поняття про право на захист журналістських джерел Світовий правовий досвід захисту журналістських джерел	Тести, опитування, практ. завдання

4/4	Тема 12 Виборче право України та діяльність засобів масової інформації.	Правове поле журналіста у виборах. Правила збирання і поширення інформації.	Тести, опитування, практ. завдання
-----	---	--	------------------------------------

Літературні джерела

1. Галаджун З. В. Правові основи журналістики України. Львів : СПОЛОМ, 2016. 190 с.
2. Каткова Т. Г. Інформаційне право. Практикум : навч. посіб. Харків : Право, 2019. 108 с.
3. Куліш А. М. Інформаційне право України : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2016. 108 с.
4. Нашинець-Наумова А. Ю. Інформаційне право: навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 136 с.
5. Приступенко Т. . Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації: навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 351 с.
6. Що українці знають і думають про права людини: загальнонаціональне дослідження / [І. Бекешкіна, Т. Печончик, В. Яворський та ін.]; під заг. ред. Т. Печончик. Київ, 2017. 308 с.

Нормативні документи:

1. Національна стратегія у сфері прав людини, №501/2015, ред. від 25.08.2015 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/501/2015>.
2. Рамкова конвенція про захист національних меншин, документ 995_055, ратифікація від 09.12.1997. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_055.
3. Конвенція про права осіб з інвалідністю, документ 995_g71, редакція від 06.07.2016. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.
4. Закон України “Про інформацію”, №2657-12, ред. від 01.01.2017. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
5. Закон України “Про національні меншини в Україні”, №2494-12, ред. від 12.12.2012. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.
6. Закон України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”, №1706-18, ред. від 20.04.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
7. Про підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення, Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1381-2011-%D0%BF>.
8. Закон України “Про соціальні послуги”, №966-15, ред. від 21.02.2016. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.
9. Закон України “Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні”, №5207-17, ред. від 30.05.2014. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>.

Інформаційні ресурси:

1. Академія української преси. URL : <https://aup.com.ua>
2. Бібліотека українських підручників. URL : <http://pidruchniki.ws>.
3. Google Scholar. URL : <https://scholar.google.com.ua/>
4. Детектор Медіа. URL : <https://detector.media/>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <https://nbuv.gov.ua>
6. Офіційний вебпортал парламенту України. URL : <https://rada.gov.ua>
7. Web of Science. URL : <https://clarivate.com/webofsciencegroup/solutions/web-of-science/>
8. Academia.edu. URL : <https://www.academia.edu/>
9. Encyclopaedia Britannica. URL : <https://www.britannica.com/>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час заняття (8 тем по 5 балів) = 40 балів 2. Письмова робота = 60 балів	1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 10 балів) = 40 балів 2. Письмова робота = 60 балів	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПЗ = 30 балів.	1. Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) = макс. 50 балів. 2. Завдання 1 = макс. 25 балів. 3. Завдання 2 = макс. 25 балів.

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)